

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

7/12090

Sayı : B.13.0.HKM.0.00.00.00.(2006)610-2-d/ 494 06 MART 2006
Konu : Yazılı Soru Önergesi

10731

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 15/02/2006 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.12.18268 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan İstanbul Milletvekili Emin ŞİRİN'e ait 7/12090 Esas No'lu yazılı soru önergesi Bakanlığımızca incelenmiş olup, konuya ilişkin cevabi bilgi ve değerlendirmeler aşağıda sunulmuştur.

Ülkemizde gerek Anayasa ve gerekse 2821 sayılı Sendikalar Kanunlarında çalışan kesimlerin örgütlenme hakkını sınırlayacak nitelikte önemli yasaklar öngörülmemiştir.

Ancak, 4688 sayılı Kamu görevlileri Sendikalar Kanunu'nda, bir kısım kamu görevlilerinin sendika kurmaları ve kurulmuş sendikalara üye olabilmeleri yasaklanmıştır. Bu kesimler genellikle kamu erkini kullanan kamu yöneticileri ile yüksek yargı organlarının mensupları ve diğer meslek memurlarıdır.

4688 sayılı Kanun ve Anayasa'nın 53. ve 54'üncü maddeleri kamu görevlilerine örgütlenme ve toplu görüşme hakkını tanımış, toplu sözleşme ve grev hakları ise adigeçen kanunlarda düzenlenmemiştir. Esasen bu Kanunun hazırlanmasında ülkemizce 1993 yılında 3848 sayılı Kanunla kabul edilen "Kamu Hizmetinde Örgütlenme Hakkının Korunmasına ve İstihdam Koşullarının Belirlenmesi Yöntemlerine İlişkin 151 sayılı ILO Sözleşmesi" hükümleri dikkate alınmıştır.

Ancak, ülkemiz tarafından onaylanmış bir çok uluslararası sözleşmelerde, kamu görevlilerinin grev ve toplu sözleşme hakkından söz edildiği bilinmektedir. Bu hakkın kamu çalışanları bakımından hayata geçirilmesi için öncelikle kamu erkini kullanan Kamu görevlileri ile kamu görevlisi sayılan diğer devlet memurlarının statülerinin belirlenerek kimlerin memur, kimlerin işçi sayılacağı belirlenmesi gerekmektedir. Hükümetimizce de bu konuda gerekli çalışmalar sürdürülmektedir. Gerekli alt yapının oluşturulması sonrasında ve Avrupa Birliğine üyelik sürecinde bu konunun değerlendirileceği beklenmektedir.

Kanunların, her ülkenin kendi milli şartlarına uygun ve çağdaş normları yakalayan bir biçimde düzenlenmesi, hükümetimizin de temel hedefleri arasındadır. Çalışma hayatına ilişkin yapılacak düzenlemelerin çağdaş dünyanın norm ve standartları ile uyumlu olması ülkelerin gelişmişlik düzeylerinin de birer göstergesidir. Bu bakımdan Bakanlık olarak yapacağımız çalışmalar ile çalışan kesimlerimize sağlayacağı haklar da bu düşüncenin bir ürünü olacaktır. Çalışmalarımız uluslararası örgütler veya üyesi olmayı amaçladığımız birlikler kapsamında değil globalleşen dünyanın gereklilikleri olarak değerlendirilmelidir.

Avrupa Sosyal Şartı, ülkemizce bazı maddelerine çekince konmak suretiyle 1989 yılında onaylanmış olup, çekince konulan bir kısım maddelerin yasalarımıza uygunluğu sağlandıktan sonra kaldırılması hedeflenmektedir. Ancak, toplu pazarlık hakkına ilişkin 5'inci madde ile grev hakkına ilişkin 6'ncı maddenin kamu görevlilerini de kapsamı ve henüz gerekli şartların oluşmaması nedeniyle bu iki madde için konulan çekincenin gerekli iç hukuk düzenlemelerinin gelişecek süreçlerde değerlendirilmesi hedeflenmektedir.

T.C.
ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
Hukuk Müşavirliği

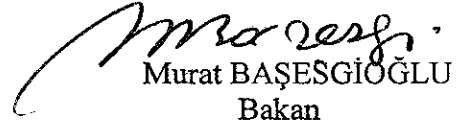
7/12090

4857 sayılı İş Kanunu kapsamına göre çalışanlardan, istisnalar dışında, toplu iş sözleşmesi sisteminin dışında tutulmuş herhangi bir alan bulunmamaktadır. Bütün mesele ülkemizde toplu sözleşme bilincinin gelişmemesi, örgütlenmenin ve toplu pazarlık sisteminin ücretler üzerine kurulmasından kaynaklanmaktadır.

Çağdaş norm ve standartların ülkemiz çalışma hayatına da kazandırılması halinde bu sorunun aşılabileceği düşünülmektedir. Çalışma hayatında sosyal diyalog mekanizmalarını geliştirmeyi öngören düzenlemelerin yasalarımıza girmiş olması olumlu gelişmeler olarak değerlendirilmelidir.

Ancak, içinde bulunduğumuz süreç AB ile mevzuat uyumunun tam sağlanabilmesi için ILO standartlarının da yerine getirilmesini gerekli kılmaktadır. Bu çerçevede, sendikal kısıtlamaların kaldırılmasına yönelik olarak Bakanlığımız bünyesinde sosyal taraflarla işbirliği halinde yürütülen çalışmalar yoğun bir şekilde sürmektedir. Bu alanda 2821 sayılı Sendikalar Kanunu ile 2822 sayılı Toplu Sözleşme ve Grev ve Lokavt Kanunu üzerindeki çalışmaların yakın zamanda sonuçlandırılması planlanmaktadır. Ayrıca, Sosyal Diyalog ortamının geliştirilmesine yönelik olarak Bakanlığımız tarafından AB fonlarınca da desteklenen bir proje yürütülmektedir. Söz konusu proje, özel işletmelerde sosyal diyalog ortamının geliştirilmesine katkıda bulunacaktır.

Bilgilerinize arz ederim.

Murat BAŞESGİOĞLU
Bakan